

Sygn. akt II K 675/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Ebel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Dorota Marciniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej -----

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2018 r.

sprawy

A. W. (W.)

s. J. i B. z domu K.

ur. (...) w G.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 28 listopada 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. w G., uchylał się od obowiązku alimentacyjnego określonego w orzeczeniu Sądu Rejonowego w Prudniku z dnia 21 czerwca 2016 r. sygn. akt III RC 214/15 w kwocie 800 zł miesięcznie na rzecz małoletniego B. W. w wyniku czego powstała zaległość przekraczająca równowartość trzech miesięcznych świadczeń okresowych w łącznej kwocie 2735 zł narażając go w ten sposób na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

tj. o przestępstwo z art. 209 § 2 kk

I. na podstawie art. 66 § 1 kk, art. 67 § 1 kk uznając, iż wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, postępowanie karne wobec oskarżonego A. W. co do zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 209 § 1a kk warunkowo umarza na okres próby 1 (jednego) roku;

I. na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 kk orzeka wobec oskarżonego A. W. obowiązek wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie zstępnego B. W.;

II. na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego z obowiązku zapłaty kosztów sądowych, w tym opłaty, obciążając nimi Skarb Państwa w całości.

Sygn. akt II K 675/18

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Oskarżony A. W. wraz z R. W. w przeszłości tworzyli związek małżeński, z którego posiadają dwoje pełnoletnich dzieci. Po rozpadzie związku, byli małżonkowie zostali rodzicami małoletniego B. W. – lat 12. W 2006 roku R. W., jako przedstawiciel ustawowy syna pozwała oskarżonego o alimenty, ponieważ oskarżony niełożył na utrzymanie ich dziecka. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Prudniku z dnia 4 października 2006 roku o sygn. akt III RC 374/05 zasądzone od A. W. na rzecz małoletniego B. W. alimenty w kwocie 400 złotych miesięcznie. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Prudniku z dnia 21 czerwca 2016 roku o sygn. akt III RC 214/15 w miejsce alimentów dotychczas ustalonych orzeczono alimenty w kwocie 800 złotych miesięcznie.

R. W. nie korzysta ze świadczeń ze strony państwa. Z uwagi na przekroczenie wysokości dochodu nie kwalifikuje się do otrzymywania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. (...) wspomaga ją matka. Zamieszkuje wraz z synem oraz dwójką pełnoletnich synów. Sama opłaca wszelkie zobowiązania finansowe małoletniego, zakupuje żywność, ubrania, środki higieny, leki. Małoletni wymaga korepetycji oraz uczęszcza na zajęcia sportowe, które w większości są finansowane przez R. W. oraz jej matkę. W opiece nad małoletnim R. W. pomaga rodzina, w tym za drobną opłatą, siostra. R. W., ze względu na swoją sytuację majątkową ma trudności z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych syna.

Oskarżony nie uiszczał regularnie rat alimentacyjnych. Do grudnia 2016 roku oskarżony wpłacał z tytułu alimentów niepełne kwoty, stanowiące połowę wysokości alimentów, zaś od stycznia 2017 roku zaprzestał i tego. Z racji prowadzonego wówczas postępowania karnego o przestępstwo niealimentacji oskarżony, w dniu 8 stycznia 2018 roku i 5 lutego 2018 roku uregulował całą zaległość obejmującą okres do grudnia 2017 roku. Zaprzestał regulowania przy tym bieżących rat alimentacyjnych, dokonując w kwietniu 2018 roku zapłaty kwoty 500 złotych za miesiąc luty 2018 roku. Oskarżony w żaden inny sposób nie pomaga finansowo synowi czy R. W.. Nie bierze udziału w wychowaniu syna, nie ma z nim więzi emocjonalnej. Oskarżony nie jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Oskarżony nie korzysta ze świadczeń Ośrodka Pomocy (...). Oskarżony od kilku lat przebywa poza granicami kraju w celach zarobkowych, przy czym do 2015 roku pozostawał na zasiłku dla bezrobotnych. Aktualnie utrzymuje się z prac dorywczych zleconych przez osoby indywidualne. Z tego tytułu od stycznia 2018 roku do maja 2018 roku otrzymywał średnie wynagrodzenie w wysokości 1500-1800 złotych. Zaległość rat alimentacyjnych przekracza równowartość 3 miesięcznych rat alimentacyjnych i wynosi 2735 złotych.

Dowód: notatka urzędowa - k. 11;

wyrok SR w Prudniku, sygn. III RC 214/15 z dnia 21 czerwca 2016 roku wraz z uzasadnieniem – k.2-5;

pismo PUP w N. - k. 15;

pismo (...) w G.– k. 17;

potwierdzenia przelewu – k. 22-24;

korespondencja związana z rekrutacją - k. 25-31;

oświadczenie – k. 33;

pismo ZUS z G. - k. 14;

zeznania św. R. W. – k. 6-7, 16,32;

wyjaśnienia oskarżonego– k. 43-44.

Oskarżony A. W. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że wie, iż powinien płacić alimenty na rzecz swojego syna jednak w okresie objętym aktem oskarżenia nie posiadał stałej pracy, utrzymywał się z prac dorywczych osiągając dochód w wysokości 600-1000 złotych miesięcznie. Oskarżony wyjaśnił, że w miarę możliwości

przesyłał R. W. część alimentów i obecnie poszukuje pracy. Nadto dodał, że nie utrzymuje kontaktu z małoletnim synem albowiem kontakt ten uniemożliwia mu była żona.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k. 84.

Oskarżony posiada wykształcenie zawodowe mechanika maszyn, obecnie jest bezrobotnym bez prawa do zasiłku, utrzymuje się z prac dorywczych, pozostaje na utrzymaniu partnerki, jest ojcem trojga dzieci, w tym jednego małoletniego, deklaruje brak majątku, nie posiada nikogo na utrzymaniu, nie był karany sądownie.

Dowód: dane osobo poznawcze – k. 35;

dane o karalności – k. 34;

Sąd zważył, co następuje.

W świetle zebranego materiału dowodowego wina i sprawstwo oskarżonego nie budzą wątpliwości.

Czyniąc ustalenia faktyczne Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach o charakterze obiektywnym, tj. urzędowych dokumentach, kopiach przelewów, a nadto na zeznaniach świadka R. W.. Dowody te znalazły i częściowo potwierdzenie w wyjaśnieniach oskarżonego.

Poza sporem jest, że oskarżony jako ojciec małoletniego B. W. został zobowiązany sądowym orzeczeniem do łożenia na jego utrzymanie. Podobnie jak to, że w zarzucanym mu okresie (ponad 9 miesięcznym) nie uiszczał regularnie rat alimentacyjnych wpłacając je częściowo w różnych kwotach, w różnym czasie (dotychczas oskarżony przekazał należności za miesiące listopad i grudzień 2017 roku oraz kwotę 500 złotych za miesiąc styczeń 2018 roku). Sąd ustalił przy tym, że wobec sytuacji materialnej R. W. oskarżony naraził małoletniego pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Z zeznań R. W. wynika, że jest samotną matką, zaś małoletni z racji zdiagnozowanych schorzeń wymaga stałej uwagi oraz korepetycji z większości przedmiotów szkolnych oraz dodatkowych zajęć sportowych. R. W. często zmuszona była do korzystania z pomocy rodziny. Dodała, że nie korzystała przy tym z pomocy ze strony państwa, do której się nie kwalifikowała.

Ustawa karna przewiduje przestępstwa niealimentacji w postaci uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (art.209 §1 kk) oraz spowodowania tym niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (art.209 § 1a kk). W przypadku typu podstawowego chodzi o uchylanie się od obowiązku z jednoczesnym spowodowaniem zaległości alimentacyjnych na określoną kwotę, bądź też uchylanie się od spełnienia świadczenia innego niż okresowe przez określony czas. Typ kwalifikowany wiąże się dodatkowo z narazieniem osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Poza uchylaniem się od obowiązku alimentacyjnego dla bytu przestępstwa niealimentacji w typie podstawowym konieczne jest, aby łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowiła równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosiło co najmniej 3 miesiące.

Kluczowym zatem dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności oskarżonego za zarzucany mu czyn było ustalenie czy uchylał się on od ciężącego na nim alimentacyjnego obowiązku. Pozostałe znamiona czynu z art.209 §1 i §1a kk zostały bowiem przez oskarżonego z pewnością wypełnione. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się zgodnie, że uchylanie się od obowiązku łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentacji - w ujęciu art.209 §1 kk - zachodzi wtedy, gdy zobowiązany, mając obiektywną możliwość wykonania tego obowiązku, nie dopełnia go ze złej woli. W pojęciu "uchyla się" zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia - sprawca obowiązku tego nie wypełnia, gdyż go wypełnić nie chce lub lekceważy ten obowiązek.

W ocenie Sądu materiał dowodowy wskazuje, że oskarżony uchylał się od wykonywania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego syna. Przemawia za tym fakt, że oskarżony w całym okresie objętym zarzutem uiszczył wyłącznie należność za okres listopad- grudzień 2017 roku zaś za styczeń 2018 roku uiszczył wyłącznie kwotę 500 złotych (kwota ta nie stanowi nawet jednej całej raty alimentacyjnej). Nadto oskarżony w żaden inny sposób nie

wspierał utrzymania B. W. i nie brał też udziału w jego wychowywaniu. Zdaniem Sądu powyższe okoliczności wskazują na uchylenie się oskarżonego od lożenia na utrzymanie zstępnego. Zważyć należy, że oskarżony w zarzucanym mu okresie osiągał dochód z prac dorywczych, nie korzystał z pomocy socjalnej państwa, nie jest zarejestrowany jako bezrobotny, a stan zdrowia oraz umiejętności zawodowe umożliwiają mu podjęcie pracy.

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że wie, iż powinien płacić alimenty na rzecz swojego syna jednak w okresie objętym aktem oskarżenia nie posiadał stałej pracy, utrzymywał się z prac dorywczych osiągając dochód w wysokości 600-1000 złotych miesięcznie. Oskarżony wyjaśnił, że w miarę możliwości przysyłał R. W. część alimentów i obecnie poszukuje pracy.

Przepisy art.66 § 1 kk stanowią, że sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy, niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Oceniając stopień winy oraz społecznej szkodliwości czynu, Sąd wziął pod uwagę katalog okoliczności o tym decydujących, tj. rodzaj i charakter naruszonego dobra, tj. przeciwko rodzinie oraz rozmiar wyrządzonej krzywdy (relatywnie krótki okres niealimentacji), sposób i okoliczności popełnienia czynu (trudności w podjęciu pracy zarobkowej, częściowe regulowanie rat alimentacyjnych) oraz motywację oskarżonego (poczucie się w obowiązku do regulowania należności alimentacyjnych pomimo trudnej sytuacji materialnej, poszukiwanie pracy zarobkowej). Z tych względów Sąd uznał, że stopień winy i społecznej szkodliwości czynu nie są znaczne.

Mając na uwadze powyższe, oraz że okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu nie budzą wątpliwości, oskarżony nie był karany sędownie, poczuwa się w odpowiedzialności względem małoletniego pokrzywdzonego a nadto jego właściwości i warunki osobiste (ustabilizowana sytuacja życiowa), jak również dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego na przyszłość i nie popełni ponownie przestępstwa – Sąd na podstawie art.66 §1 kk w zw. z art.67 §1 kk, stosownie do wniosku Prokuratora- warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 1 roku.

Stosownie do treści art.67 §3 kk w zw. z art.72 §1 pkt3 kk Sąd zobowiązał oskarżonego A. W. do bieżącego lożenia, w okresie próby, na utrzymanie zstępnego B. W.. W ocenie Sądu powyższe w należyty sposób zabezpieczy interes prawny małoletniego pokrzywdzonego albowiem niewywiązywanie się przez oskarżonego z powyższego obowiązku może skutkować podjęciem warunkowo umorzonego postępowania.

Orzeczenie o kosztach sądowych uzasadnia treść przepisów prawa cyt. w punkcie III wyroku, a nadto deklarowana przez oskarżonego sytuacja materialna.